

HRVATSKI SABOR
Odbor za gospodarstvo
Klasa: 400-06/23-01/19
Urbroj: 6521-6-23-
Zagreb, 24. svibnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- izvješće s rasprave,

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 61. sjednici održanoj 24. svibnja 2023. godine razmotrio Prijedlog izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 19. svibnja 2023. godine.

Odbor je na temelju članka 179. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, o navedenom Prijedlogu izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu (zajedno s pripadajućim aktima) raspravlja u svojstvu zainteresiranoga radnog tijela u okviru objedinjene rasprave zajedno sa Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu.

U uvodnom izlaganju predstavnica predlagatelja iz Ministarstva financija je obrazložila makroekonomski okvir u 2023. godini iz kojeg proizlazi realni rast BDP-a od 2,2 %, a najvećim dijelom rastu bruto investicije u fiksni kapital, državna potrošnja, uvoz i izvoz roba i usluga te ih slijedi osobna potrošnja. Očekuje se daljnji rast doprinosa i zaposlenosti, ali i rast indeksa potrošačkih cijena na koji se projicira stopa od 6,6%.

Novim planom proračuna za 2023. godinu ukupni prihodi iznose 26,6 milijardi EUR i povećavaju se za 1,7 milijardi EUR u odnosu na originalni plan.

Prihodi od poreza povećavaju se za 999 milijuna EUR, od toga:

- prihod od poreza na dobit
 - iznosi 2 milijarde EUR i veći je za 428,7 milijuna EUR
 - rezultat je poslovanja poduzeća i banaka tijekom 2022. i uplate poreza na dobit po završnom obračunu krajem travnja 2023., kao i jednokratnog dodatnog poreza na dobit.
- prihod od poreza na dodanu vrijednost
 - iznosi 9,6 milijardi EUR i veći je za 537,1 milijuna EUR
 - projekcija se temelji na kretanju osobne i turističke potrošnje, intermedijarne potrošnje, investicija te socijalnih transfera u naravi do kraja godine. U obzir se uzimaju i porezne izmjene u 2022. i 2023. godini.
- prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije

- planiran je u iznosu od 81 milijun EUR, čime se povećava za 2,7 milijuna EUR
- ostali porezni prihodi iznose 2,5 milijardi EUR i veći su za 30,6 milijuna EUR.

Prihodi od doprinosa povećavaju se za 297,4 milijuna EUR.

Nadalje, prihodi od imovine povećavaju se za 312,7 milijuna EUR. Prema novom planu za 2023. iznose 629,2 milijuna EUR, a rastu zbog više očekivanih prihoda od uplate dividendi i dobiti poduzeća u državnom vlasništvu, kao i od jednokratne naknade za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra.

Prihodi od pomoći povećavaju se za 15,2 milijuna EUR te prema novom planu za 2023. iznose 5 milijardi EUR, a izravno su vezani uz projekte financirane iz europskih fondova, kao i uz sredstva iz Fonda solidarnosti te instrumenta EU nove generacije odnosno Mechanizma za oporavak i otpornost.

U odnosu na rashode, ovim Prijedlogom izmjena i dopuna Državnog proračuna ukupni rashodi povećavaju se za 1,4 milijarde EUR te umjesto 26,7 milijardi EUR iznosit će 28,1 milijardu EUR.

Rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 1,2 milijarde EUR, a najznačajnija povećanja se odnose na indeksaciju mirovina, 4. paket mjera Vlade Republike Hrvatske (osigurano za 2023. 291 milijuna EUR), troškove arbitražnog postupka INA-MOL, sustav socijalne skrbi (uključuje 11,4 milijuna EUR radi primjene novog Zakona o osobnoj asistenciji), modernizaciju i obnovu željezničke infrastrukture te osiguravanje zaliha plina.

Rashodi financirani iz Europske unije i ostalih izvora povećavaju se za 185,3 milijuna EUR, a to je rezultat bolje iskorištenosti Fonda solidarnosti Europske unije u iznosu od 117,7 milijuna EUR i osiguranja dodatnih sredstava za ustanove u zdravstvu koje se financiraju iz prihoda na temelju ugovornog odnosa s HZZO-om u iznosu od 66,4 milijuna EUR.

Dakle, novim planom za 2023. godinu, rezultat opće države je za 328 milijuna EUR povoljniji, smanjuje se udio deficita u BDP-u te ukupni manjak iznosi 1,4 % BDP-a.

U dalnjem izlaganju, predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja je istaknuo da se Prijedlogom izmjena i dopuna Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023.-2025. plan na razini razdjela Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, dakle uključujući sve proračunske korisnike iz resora, po svim izvorima financiranja za 2023. godinu povećava s 2,22 milijardi EUR na 2,74 milijardi EUR, odnosno za 517 milijuna EUR. Ovo povećanje se gotovo u cijelosti odnosi na glavu Ministarstva, i to u iznosu 503,3 milijuna EUR.

Rashodi i izdaci planirani u okviru izvora financiranja koji utječu na visinu deficita povećavaju se na razini razdjela, dakle uključujući sve proračunske korisnike iz resora, za 356,9 milijuna EUR.

Nedostatna sredstva iz izvora koji utječu na visinu deficita (limit) na razini razdjela (uključujući proračunske korisnike iz resora) iznose 356,9 milijuna EUR. U najvećem dijelu u iznosu od 349,2 milijuna EUR odnose se na Ministarstvo u užem smislu, a osiguravaju se u svrhu provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za ublažavanje rasta cijena energenata.

Tako je za osiguravanje dostačne količine plina u skladištu PSP Okoli, a sukladno Uredbi (EU) 2022/1032 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2022. o izmjeni uredbi (EU) 2017/1938 i (EZ) br. 715/2009 u pogledu skladištenja plina, prema kojoj su korisnici sustava skladišta plina dužni napuniti skladište plinom do 1. studenog 2022. do 90% od zakupljenog skladišnog kapaciteta, planirano povećanje rashoda u iznosu od 20 milijuna

EUR. Predviđena količina plina utisnuta je u sustav skladišta plina operatora društva Podzemno skladište plina d.o.o. do početka studenog 2022. S obzirom na to da u proteklom vremenu od 1. studenog 2022. tijekom ogrjevne sezone nije bilo intervencije u smislu odluka o oslobođanju količina plina za interventne situacije, plin koji je nabavljen sukladno Odluci nalazi se u skladištu PSP Okoli. Sukladno tome, produžen je režim skladištenja plina način da skladišni kapaciteti plina u dijelu u kojem su uskladištene količine plina ostaju na raspolaganju HEP-u d.d. do 31. ožujka 2024. godine. HEP d.d. predmetnom količinom plina raspolaže za potrebe javne usluge kupaca kategorije kućanstvo, te za kupce toplinske energije iz samostalnog toplinskog sustava i za zaštićene kupce iz Uredbe o kriterijima za stjecanje statusa zaštićenog kupca u uvjetima kriznih stanja u opskrbi plinom (NN 65/15.).

Nadalje, za provedbu mjere potpore za kompenzaciju rasta troškova za toplinsku energiju korištenu u tehnološke svrhe planirano je 30,0 milijuna EUR, a iznos od 70,0 milijuna EUR odnosi se na kompenzacijске mjere za sektor toplinarstva.

Za ispunjavanje obveza po pravorijeku u arbitraži Međunarodnog centra za rješavanje investicijskih sporova (ICSID) u predmetu ICSID Case No. ARB/13/32 kojim je odlučeno da je Republika Hrvatska dužna isplatiti odštetu MOL Hungarian Oil and Gas Company Plc planirano je 229,4 milijuna EUR.

Ravnateljstvo za robne zalihe (glava 07755) planiralo je povećanje od 8,3 milijuna EUR u svrhu podmirenja troškova stambenog zbrinjavanja raseljenih osoba iz Ukrajine temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o financiranju troškova za stambeno zbrinjavanje raseljenih osoba iz Ukrajine u pojedinačnom smještaju od 23. ožujka 2022.

Za potrebe provođenja Zakona o sustavu obrane od tuče i za osiguranje sredstava za potpunu funkcionalnost operativnog sustava obrane od tuče u 2023. godini povećavaju se sredstva Državnog hidrometeorološkog zavoda iz izvora koji utječu na visinu deficitata za 900,0 tisuća EUR, koja se osiguravaju iz ušteda koje ostvaruje Ministarstvo poljoprivrede, a u skladu s njihovim dopisom.

Uz navedene rashode iz izvora financiranja koji utječu na deficit, za isplatu 2. tranše dioničarskog zajma društvu Hrvatska elektroprivreda d.d. iz istih izvora osiguravaju se dodatna sredstva u iznosu od 135,0 milijuna EUR u okviru izdataka za dane zajmove trgovackim društvima u javnom sektoru.

HAMAG-BICRO također planira povećanje izdataka za davanje zajmova poduzetnicima u iznosu od 15,5 milijuna EUR, koji se financiraju iz izvora 565 Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) u visini 85%, te nacionalnog sufinanciranja u visini 15%, kao i 10 milijuna EUR-a iz izvora 563 Europski fond za regionalni razvoj za finansijske instrumente.

Što se tiče rashoda financiranih iz vlastitih i nemamenskih prihoda i primitaka (koji ne utječu na visinu deficitata) planirano povećanje kod Ministarstva u užem smislu, u iznosu 19,36 milijuna EUR rezultat je povećanja rashoda za financiranje obnove infrastrukture na području pogodenom potresom u Petrinji za 10,12 milijuna EUR iz Fonda solidarnosti EU te povećanja rashoda za subvencije za 19,9 milijuna EUR za pokrivanje troškova energetskih subjekata iz područja toplinske energije, odnosno na isplatu nadoknada razlika jediničnih cijena za centralne i zatvorene toplinske sustave. Navedenih 19,9 milijuna EUR osigurava se prenamjenom sredstava za subvencioniranje krajnje cijene plina kućanstvima i mikro, malim i srednjim poduzetnicima koja se financiraju iz sredstava pomoći Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, a za koja se očekuje da će ostati neutrošena.

Na glavi 07715 Nacionalni parkovi i parkovi prirode ukupni rashodi iz svih izvora smanjuju se za 13,6 milijuna EUR, što se gotovo u cijelosti odnosi na ostale izvore (koji ne utječu na visinu deficitata). Do smanjenja dolazi zbog usklađenja plana neutrošenih prihoda

prenesenih iz prethodne godine u 2023. godinu s njihovim ostvarenjem (stvarnim stanjem na kraju 2022.).

Ravnateljstvo za robne zalihe povećalo je rashode za nabavu zaliha za 5,4 milijuna EUR, koje će financirati iz prenesenih prihoda od prodaje robnih zaliha ostvarenih u prethodnoj godini (izvor 71 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja).

HAMAG BICRO je iskazao smanjenje plana rashoda financiranih iz ostalih izvora u iznosu 5,8 milijuna EUR, zbog usklajivanja sa vremenskim tijekom provedbe programa i projekata.

Prijedloge izmjena i dopuna svojih finansijskih planova za 2023. godinu izložili su i predstavnici Hrvatskih voda i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Predstavnik Hrvatskih voda je istaknuo da je u prijedlogu Izmjena i dopuna Finansijskog plana Hrvatskih voda za 2023. godinu minimalne promjene, pa tako ukupni prihodi iznose 918.840.547 EUR i veći su za 68.609 EUR što je 0,01% u odnosu na Plan, a ukupni rashodi iznose 959.303.733 EUR i veći su za 7.483.816 EUR što je 0,79% u odnosu na Plan.

Temeljna odrednica prijedloga je ostvareni višak prihoda iz prethodnog razdoblja u ukupnom iznosu od 7.415.207 EUR koji se raspoređuje na aktivnostima opremanja, obnavljanje melioracijskih građevina za odvodnju i navodnjavanje, ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe te ulaganja u objekte zaštite voda i mora od zagađivanja.

Nadalje, prijedlogom Izmjena i dopuna smanjuju se prihodi iz Fonda za pomorstvo i ribarstvo za 4.167.482 EUR iz razloga što se objava javnog poziva Ministarstva poljoprivrede za dostavu projektnih prijedloga vezanih uz osposobljavanje dovodnih kanala ribnjaka ne očekuje prije listopada 2023. godine te se sukladno tome ne može očekivati planirani prihod, a povećavaju se prihodi iz Fonda solidarnosti za 3.725.782 EUR sukladno povećanoj realizaciji i dodatno odobrenim sredstvima iz Fonda solidarnosti.

Ostali nespomenuti prihodi se povećavaju u iznosu od 510.309 EUR sukladno očekivanom povećanju prihoda s osnove refundacije troškova iz ranijih godina.

Ovim prijedlogom Izmjena i dopuna povećava se Administrativno upravljanje i opremanje za 1.180.000 EUR na aktivnostima Opremanja (800.000 EUR) za nabavu box barijera, radi dopune skladišta i osiguranja dovoljnih količina istih na zalihamu, a u svrhu potrebe hitnih intervencija obrane od poplave na svim branjenim područjima u Republici Hrvatskoj i Poslovnih zgrada (380.000 EUR), dok se razlika odnosi na povećanje aktivnosti Redovnog održavanja vodotokova i vodnih građevina (3.648.617 EUR) za aktivnu obranu od poplava na vodnim područjima, za hitne intervencije za dovršetak sanacije lokacija manjih šteta na vodnim građevinama pogodjenih razornim potresima iz 2020. godine (Petrinjski i Zagrebački potres), a u svrhu uspostave funkcionalnog stanja nasipa, uspostave funkcionalnog stanja zaštite korita vodotoka od erozije uz osiguranje protočnosti, uspostave funkcionalnog stanja sustava odvodnje uz osiguranje protočnosti, za ostale troškove za hitne intervencije u području zaštite od štetnog djelovanja voda iznos te za čišćenje puteva, uređivanje prosjeka i uređivanje riječne obale uz državnu granicu, a u cilju provedbe kvalitetnije zaštite državne granice (bolja vidljivost granične crte). Za aktivnosti u okviru Programa investicijskih aktivnosti za projekte u području zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjava, Ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe za izgradnju manjih sustava javne vodoopskrbe koji nisu u obuhvatu aglomeracija sufinanciranih bespovratnim EU sredstvima i Ulaganja u objekte zaštite voda i mora od zagađivanja za nastavak i završetak projekata

započetih u prethodnom razdoblju kako bi se dijelovi sustava javne odvodnje stavili u funkciju i stvorili preduvjeti za priključenje novih stanovnika planirano je 2.655.199 EUR.

Ukupni primici od finansijske imovine i zaduživanja, te izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova ovim Izmjenama i dopunama Finansijskog plana Hrvatskih voda za 2023. i projekcija plana za 2024. i 2025. godinu se ne mijenjaju. U račun financiranja uvršten je iznos 7.415.207 EUR koji se odnosi na prijenos sredstava iz prethodne godine.

Predstavnik Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost istaknuo je da Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti je sukladno odredbama članka 10. stavka 4. Zakona o proračunu u sklopu Izmjena i dopuna državnog proračuna RH izradio Prijedlog Izmjena i dopuna Finansijskog plana Fonda za 2023. godinu.

Planirani prihodi i primici povećavaju se za 13.526.724,00 EUR i iznose 413.635.154,00 EUR.

Povećanje se odnosi na prihode s osnove viška tržišnih prihoda proizvođača ostvarenih proizvodnjom električne energije sukladno odredbama Uredbe o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (NN 156/22) i prihode s osnove poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

Planirani rashodi i izdaci povećavaju se za 26.633.798,00 EUR i iznose 401.168.368,00 EUR.

Povećanje se u najvećem dijelu odnosi na rashode za:

- programe i projekte energetske učinkovitosti u sklopu aktivnosti provedbe Programa suzbijanja energetskog siromaštva, a vezano za provedbu Zaključka Vlade Republike Hrvatske u vezi s ublažavanjem porasta cijena plina i sprječavanja izloženosti građana energetskom siromaštvu (KLASA: 022-03/22-07/81, URBROJ: 50301-05/27-22-1) od 9. ožujka 2022. godine i Odluke Vlade Republike Hrvatske o subvencioniranju djela krajnje cijene opskrbe plinom za krajnje kupce kategorije kućanstvo te krajnje kupce koji nisu kućanstvo s godišnjom potrošnjom plina do 10GWh (KLASA: 022-03/23-04/93, URBROJ: 50301-05/27-23-2) od 16. ožujka 2023. godine,
- programe i projekte zaštite okoliša u sklopu aktivnosti sanacija odlagališta otpada, zaštite i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti te poticanja odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja.

Nakon provedene rasprave Odbor je sa 7 (sedam) glasova „ZA“ i 3 (tri) glasa „PROTIV“ odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje

IZMJENA I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2024. I 2025. GODINU

te Odluka o davanju suglasnosti na izmjene i dopune:

- Finansijskog plana Hrvatskih voda za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Finansijskog plana Hrvatskih cesta za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Finansijskog plana Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu

- Financijskog plana Hrvatske agencije za osiguranje depozita za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Financijskog plana Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Financijskog plana Centra za restrukturiranje i prodaju za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Financijskog plana Hrvatskih autocesta za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu
- Financijskog plana HŽ Infrastrukture za 2023. godinu i projekcije plana za 2024. i 2025. godinu.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio Žarka Tušeka, predsjednika Odbora.

**PREDSJEDNIK ODBORA
Žarko Tušek**

